ILAVSKÝ MESAČNÍK 2

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava Ročník XVI. február 2008 Cena: 4 Sk

Návšteva maďarskej delegácie

V dňoch 25. - 26. 1. navštívila naše mesto delegácia zástupcov družobného mesta Györ. Delegáciu viedol čestný občan mesta Ilavy Dr. Péter Schmidt. Pre zúčastnených bol pripravený bohatý kultúrny a spoločenský program za účasti tanečných a speváckych súborov nášho mesta. Delegácia sa zúčastnila otvorenia vernisáže výstavy ikon Okno do neba, kladenia vencov pri hrobke Gabora Barossa na cintoríne v mestskej časti Klobušice, sv. omše v kostole a taktiež výstavy výtvarných diel Ilavský salón 2007 v Belušských Slatinách.

V strede vedľa autorky výstavy Aleny Teicherovej-čestný občan mesta Ilava Dr. Péter Schmidt

„EURO-informácie" (1.časť)

Na aktuálne otázky ohľadom problematiky zavedenia eura, odpovedá prednosta mesta Ilava, Ing. Ľubomír Turcer.

Otázka na úvod: čo vlastne znamená pojem Európska únia (EU)?

EU má predovšetkým hospodársky význam. Pre každú jej krajinu, ako i jednotlivca, sa otvára obrovský trh, ktorý sa dostáva ku všetkým obyvateľom skupiny štátov únie. Zjednoduší sa tým celý proces výmeny tovaru. My ako občania máme šancu pohybovať sa a nakupovať v tomto obrovskom priestore bez colných bariér a s jednotnou menou. Obchodníci sa budú môcť pohybovať voľnejšie, ponúkať svoj tovar, čím sa automaticky zostrí konkurencia, a zmenia sa kvalitatívne či cenové požiadavky kupujúcich. Pre obchodníka bude oveľa ľahšie zapojiť sa do obchodnej súťaže v ktorejkoľvek krajine EU so svojím tovarom alebo službami. Ľudia sa budú môcť rozhodnúť pre lacnejší nákup – ceny, tak ako pozorujeme i v súčasnosti, nebudú všade jednotné. Je tu šanca, aby i naše malé a stredné podniky boli súčasťou tohoto veľkého trhového priestoru. Musia však počítať s tým, že požiadavky na hygienu a certifikáty budú oveľa prísnejšie a že veľkí investori ich budú konkurenčne ohrozovať. Eurozóna bude bezpečnejšia v zákonoch, či trestnom práve, predovšetkým kvôli ochrane majetku veľkých investorov.

Čaká nás teda lacnejšia alebo drahšia doba?

Vzhľadom na nárast cien energií, pohonných hmôt a pod., bude postupne tovar zdražovať. Vyplýva to z celosvetovej hospodárskej politiky. Voľný trh ovplyvňujú globálne monopoly – a tie žiaľ pracujú predovšetkým pre zisk. Podstatné je, aby začali rásť aj mzdy, ale to nebude zďaleka tak rýchlo ako rast cien. Platy, ktoré teraz máme po prepočte na euro, sú v porovnaní s platmi v západných krajinách veľmi nízke. Ak má u nás niekto povedzme výplatu 15 000 Sk brutto (necelých 500 eur), vo vyspelých západoeurópskych štátoch to nie je ani bežný mesačný plat pomocnej sily. Tu bude musieť zohrať úlohu vláda a presadzovať rast miezd a znižovanie odvodov z miezd, aby sme neboli len chudobní príbuzní pôvodných štátov únie. Všimnime si, ako sa k tomuto vyjadril prezident ČR. Ten doporučil zaviesť euro až v roku 2019. Teda až vtedy predpokladá vyrovnanie platových úrovní ČR a západoeurópskych štátov. No nemyslím, že by sme mali až tak dlho čakať. Skôr by sme mali byť dobrí vyjednávači v európskom parlamente.

Ako je to s výmenou slovenskej meny za euro? Čo nezanedbať?

Doporučujem každému, kto si momentálne šetrí doma v eurách, aby ich radšej minul niekde na príjemnej dovolenke alebo investoval do bývania, pretože konverzný kurz bude nižší ako ten, ktorý je teraz. Netýka sa to však ľudí, ktorí si už odkladajú na sporivých finančných produktoch, kde je pevne stanovený vyšší alebo dnes aktuálny kurz SKK-EUR pri prechode SR na euromenu. Ku koncu tohto roka si netreba doma vôbec nechávať veľké hotovosti peňazí ani v slovenskej mene, radšej ich treba uložiť v banke, ktorá automaticky prevedie kurzy konverzným kurzom, ktorý bude vyhlásený niekedy v polovici tohto roka. Vyhneme sa tak zbytočným manipulačným poplatkom a pod. Po vyhlásení konverzného kurzu sa budú vo všetkých obchodných sieťach objavovať duálne ceny – výrobok bude označený cenou v slovenskej korune i v euro. Prvé dva týždne roku 2009 budú na Slovensku fungovať obidve meny a po týchto dvoch týždňoch už bude fungovať len euro. Po zavedení eura bude určená doba, dokedy sa budú sťahovať z obehu staré peniaze. Je dôležité si uvedomiť, že ceny tovarov budú mať asi tridsaťnásobne menšie hodnoty, na to si treba len zvyknúť, a ceny si kontrolovať, sledovať správy, usmernenia, vládne inštrukcie, letáky, alebo aj náš Ilavský mesačník.

V budúcom čísle prinesieme informáciu o krokoch, ktoré podnikol mestský úrad ohľadom prechodu na euro (zriadenie Eurotímu, formy informovanosti / informovania občanov k téme a pod.)

zhovárala sa M. Pajanková

V tomto čísle sme pre Vás pripravili...

- profil Materskej škôlky v Ilave...
- reportáž z muzikálu Soľ nad zlato...
- rozhovor s M.Kobzovou...
- zdravotnícka rubrika s MUDr. E.Vavrekom...
- výnimočne až tri strany športu...

Poďakovanie

Touto cestou by som chcela poďakovať všetkým dobrým ľuďom, hlavne obyvateľom miestnej časti Klobušice, ktorí finančnou zbierkou pomohli mojej matke Alžbete Majtánovej, ktorá po nešťastnej udalosti výbuchu plynu prišla o strechu nad hlavou.

Úprimne ďakujeme p. M. Miklovičovej, ktorá nám pomohla v úradných veciach, p. B.Kovárikovaj a p. O. Sládekovej, ktoré zorganizovali finančnú zbierku. Ešte raz vďaka!

dcéra Marcela a syn Pavol

Mesto Ilava oznamuje verejnosti, že bola znovu otvorená ČISTIAREŇ a PRÁČOVŇA, a to v budove bývalej reštaurácie „U žida" oproti ŽST Ilava. Prevádzka je k dispozícii občanom v pracovných dňoch od 7.00 – 15.30 hod.

Matrika

Manželstvo uzatvorili:

Juraj Vrana
a Katarína Balážová
Roman Suchánek
a Anna Pagáčová
Karol Ďurec
a Dominika Domáňová
Peter Barinka
a MUDr. Zuzana Samašová

Navždy nás opustili:

Melišová Emília
Gabčová Gizela
Skládal Daniel
Janušek Štefan

Za sledované obdobie sa k trvalému pobytu prihlásilo 16 občanov, 18 sa z trvalého pobytu odhlásilo. Rozvedené bolo jedno manželstvo.

Mesto Ilava ďakuje

rodine Košeckej za dar modelu „Urbanistického riešenia centra mesta Ilava". Model bude umiestnený v budove Mestského múzea Ilava.

Pozývame...

Únia žien Slovenska – základná organizácia Ilava, v spolupráci so SPOZ Ilava, pozýva všetky svoje členky pri príležitosti MDŽ na posedenie, ktoré sa uskutoční 8. marca o 15.00 hod. v sále DK Ilava. V programe účinkuje Folklórny súbor Laštek.

CVČ Ilava oznamuje

že sa otvára krúžok bábkového divadla.

Detský záujemcovia sa môžu prihlásiť u p. Vavríkovej.

Ospravedlnenie

Týmto sa ospravedlňujeme rodine Blahutovej z Hornej Poruby za nesprávne uvedenie mena novonarodenej dcérky Lenky. Ešte raz oteckovi úprimne blahoželáme! (red.)

Nevítané návštevy materskej školy

Len pred nedávnom sme informovali čitateľov o tom, ako sa zmenilo detské ihrisko na školskom dvore materskej školy.

Staré kovové preliezačky boli nahradené bezpečnými drevenými preliezačkami v zmysle platných noriem.

A dnes! Čo zostalo z jednotlivých preliezačiek?

Poprerezávané laná, zničené steny a tyče, povylamované dosky.

A to sa tam chodia hrávať „tiež deti"- ale o čosi väčšie a staršie. Už asi zabudli, že aj ony chodili do materskej školy a že to, čo ničia, slúži ich mladším súrodencom a kamarátom.

Nuž, majme sa na pozore! Vyrastá nová generácia! Generácia, čo už teraz ničí majetok iných. A čo bude o pár rokov? Rodičia, zamyslite sa, kde máte svoje deti? Viete, čo robia vo svojom voľnom čase?

Preliezačky a ich oprava nie je lacná záležitosť. Daný stav je v riešení Obvodného oddelenia PZ Ilava a MsÚ Ilava.

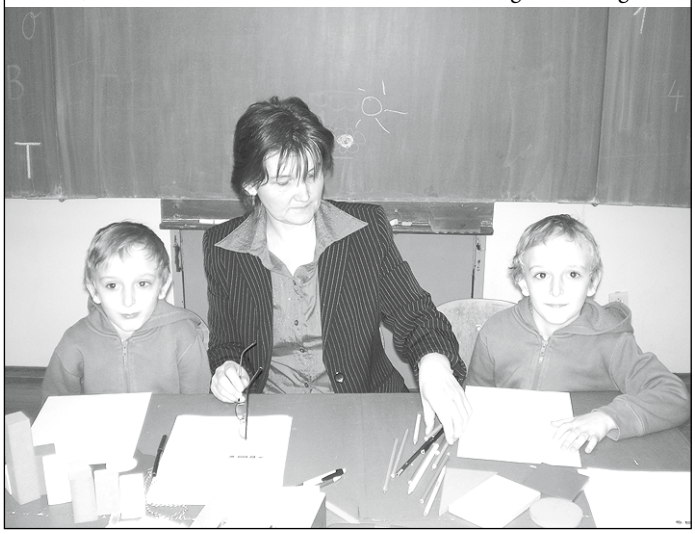
Budúci prváci

V septembri zasadne do školských lavíc ZŠ na Medňanskej ulici 48 prváčikov.

Pani učiteľky ich privítali a zapísali v nových, bohato vyzdobených priestoroch školy 4. - 5. 2. 2008 na slávnostnom zápise.

Tešíme sa na nových žiakov. V škole ich čaká pestrý výchovno-vyučovací program a prvý deň - prekvapenie.

Deti, už sa tešíte na školu? Mgr. Eva Vargová

Bol tu čas karnevalov

Nepoznám dieťa, ktorému by počas karnevalu nesvietili očká radosťou a očakávaním. Takýchto svetielok bolo 30.januára v DK Ilava ako na nočnej oblohe.

Deti zo ZŠ na Medňanskej ulici sa pri výbere svojich masiek inšpirovali nielen rozprávkovými bytosťami, ale aj zvieratkami, predmetmi, ktoré nás obklopujú a dokonca aj jedlami. Tak ste mohli v jednej miestnosti stretnúť zlú ježibabu aj s chalúpkou, krotkú ovečku i bábiku Barbie. Nechýbali ani nebezpeční piráti, strašidelní upíri, či statoční rytieri. Ak ste ešte nevečerali, hlad vám privodil pohľad na ligotavú salónku alebo balík zemiakových lupienkov. Každá maska sa zaskvela vo svojej kráse a jedinečnosti. Porota zložená z rodičov a učiteľov sa veru poriadne „zapotila" pri hľadaní najoriginálnejšieho nápadu. Víťazom však bol každý, kto nešetril energiou a nápadmi pri zhotovovaní svojej masky.

Každý, kto karnevalový deň strávil v dobrej nálade. Výdatne ju podporovala aj veselá hudba sprostredkovaná p. Zahradníčkom a výborný koláč od pani kuchárok. Verím, že v každom zúčastnenom zanechal tento deň dobrý pocit. Mnohí z nich už teraz rozmýšľajú, čím by zaujali na budúci rok. A my ostatní sa nechajme prekvapiť ...

Mgr. Jana Koštialiková

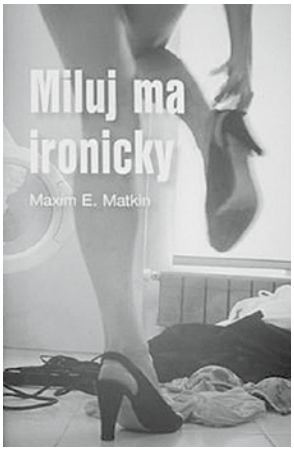

Mestská knižnica

Matkin, Maxim E.: „MILUJ MA IRONICKY“ Bratislava, Slovart 2007

„Radšej si pravú ruku odťať, ako sa zle oženiť“ (naši dedovia)

Posledná – piata kniha známeho i neznámeho autora (vlastne stále nevieme, kto Matkin naozaj je... muž, žena alebo kolektív autorov?), je akousi psychologickou príučkou návodov, ako prežívať v džungli vzťahov medzi mužmi a ženami. Na príklade skutočných príbehov nám autor radí ako napr. zaobchádzať s mužmi, ktorí majú chronickú alergiu na slovo „záväzky“, či ako zvládnuť neveru a pritom nevraždiť.

V poviedke „Zastreľte ma, žením sa, alebo ako pomôcť nerozhodnému ženíchovi“, sedí v bare po polnoci utrápený mladý muž, ktorý stále „nemá jasno“, či ísť ráno na sobáš, alebo či by nebolo lepšie - rovno sa dať zastreliť. Spovedá sa sympatickému a životom skúsenému barmanovi, ktorému je mladého ženícha ľúto: „Keby som bol pán boh a mohol som vám splniť jedno želanie týkajúce sa zajtrajška,... chceli by ste ísť do toho manželstva?“ Mladý hosť odpovedá: “Nechcel, ale už sa nič nedá zrušiť“, zapíja pohárom whisky svoju poslednú vetu ženích a v tú noc si už na nič iné nespomína...

Keď sa ráno zobudil, bol v podniku sám. Na stole ho čakala len fľaša minerálky a acylpirín. Jeho mobil zmizol a bar v podzemí bol zamknutý. S pribúdajúcim časom pomaly vytriezvel... Už sa mal obliekať, kráčať na radnicu, povedať „áno“..., ale nič z toho sa nedalo urobiť. S pocitom bezmocnosti a viny v bare presedel do popoludnia, kým ho nevyslobodila upratovačka. Tá mu odovzdala telefón, pozdrav od barmana a zaželala mu veľa šťastia...

Nuž, každý škandál raz skončí a matky sa tiež nevydržia so svojimi deťmi večne nerozprávať. Tento mladý muž sa po troch rokoch šťastne oženil s úplne inou ženou a hoci mu jeho „bývalá“ stále nevie prísť na meno, je tiež šťastná – s iným manželom.

Nechajme sa inšpirovať do života, keď nám občas chýba onen „boží nadhľad“ - obdivuhodná istota a sila barmana, niesť na svojich pleciach čiastočne aj cudzí osud...

-L.L.-

ANKETA

Ako prežívate pôstne obdobie?

❍ „Zvlášť v pôste sa snažím oslobodiť od negatívnych pocitov – aj tie totiž majú moc druhému človeku ubližovať. Dobré je dokázať to nielen na emocionálnej úrovni, ale urobiť aj nejaký skutok. Je tiež dôležité darovať ľuďom príjemný úsmev na tvári, a starať sa o telo i ducha v rovnováhe, osamotené to nemá význam.“ A.T.

❍ **Tradične bez mäsa. Jem veľa zeleniny, ovocia a predovšetkým mliečnych výrobkov. Keď som „v kríze“ (tá prichádza hlavne, keď som nahnevaná) a mám na niečo veľkú chuť, snažím sa myslieť na niečo iné alebo si dám rýchlo do úst nejaké iné jedlo.“ J.K.**

❍ „Po Vianociach je človek prejedený, a preto pôst vítam ako možnosť pomôcť telu. Doma varím predovšetkým múčne jedlá: šišky, fánky, langoše... Mäso nejem, hoci moja rodina si ho dá. Pijem oveľa viac bylinných čajov a minerálok a už dva mesiace sa chystám cvičiť:)“ I.G.

❍ **„Možno mnohí ľudia smútia, ale ja sa teším, že keď ma aj niekto sklame, je tu ktosi iný, kto nesklamal nikdy a ešte bol schopný sa za mňa aj obetovať. A to mi dáva radosť, s ktorou prežívam pôstne obdobie. Veci riešim s väčším pokojom, vyrovnaním, nedávam na sebe poznať starosti a trápenia.“ A.B.**

Divadelné predstavenia v materskej škole

Vo vývine dieťaťa má dramatická výchova a dramatické umenie veľké výchovné poslanie. Ovplyvňuje duševný vývin i estetické vnímanie a cítenie dieťaťa, celostne kultivuje jeho prejavy.

Dieťa intenzívne prežíva dramatické umenie a fiktívne dramatické situácie prijíma vzhľadom na svoju emocionalitu a rozvinutú fantáziu takmer ako skutočné.

Dramatické umenie prispieva k rozvoju vyjadrovacích schopností dieťaťa, obohacuje jeho poznanie, pomáha dieťaťu chápať základné princípy mravnosti, rozvíja jeho citový život, inšpiruje deti k estetickým činnostiam, utvára vzťah k slovesnému umeniu.

Jednou z foriem ako sa deti oboznamujú s dramatickým umením sú návštevy profesionálnych bábkohercov, priamo u nás – v materskej škole. V januári k nám zavítali herci až z Prešova, s naštudovaným bábkovým predstavením klasickej rozprávky Janko Hraško.

Začiatkom februára sme privítali nám už dobre známych hercov z Martina. Pobavili sme sa na adaptácii známej rozprávky Dlhý, Široký, Bystrozraký, vychádzajúcej z verzie K.J.Erbena.

V rozprávke boli zvlášť zvýrazné témy : kamarátstvo, láska k dievčaťu, láska k rodičom a ochrana prírody. Nezabudlo sa ani na motív osobnej hygieny – čistenie zubov, na ktorú deti občas zabúdajú.

Základ divadla tvorili farebné priestorové kulisy, ktoré sa v priebehu predstavenia menili. Drevené marionety, doplnené elastickými maňuškami a plošnými bábkami, boli kombinované s činohrou a tieňohrou. Zaujala kvalitne reprodukovaná scénická hudba, svetlá, dymostroj.

Už teraz sa tešíme na ďalšie predstavenie.

Harušincová Janka, riad. MŠ Ilava

DS Malá múza Ilava v 12. divadelnej sezóne uvádza

TRASOVISKO

Štefan Králik

Obsadenie:

Hana: Lenka Janečková, alt. Janka Trenčanová
Ondrej: Andrej Škvaro, alt. Daniel Mikloši
Peter: Ján Ďurech, alt. Ľubo Gabriš
Matka: Mária Adamová

Úprava a réžia: Magda Pajanková
Odborná spolupráca: Michal Babiak

Premiéra: 2.marca 2008 o 19.00 hod. v DK Ilava

Materská škola Ilava

Riaditeľka Materskej školy, Medňanská ul. 512, Ilava oznamuje, že zápis detí do materskej školy k nasledujúcemu školskému roku 2008/2009 sa uskutoční od 3. 3. 2008 do 31. 3. 2008 v čase od 10.00h – 13.00 h v budove materskej školy.

Prednostne sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku a deti s odloženou školskou dochádzkou.

PROFILÁCIA ŠKOLY

MATERSKÁ ŠKOLA, MEDŇANSKÁ 512, ILAVA

Zriaďovateľ: Mesto Ilava, Mierové námestie 16/31, 01901 Ilava

CHARAKTERISTIKA MATERSKEJ ŠKOLY

Materská škola, Medňanská 512, Ilava sa nachádza v typizovanej budove danej do prevádzky 1.9.1979. Je to päťtriedna materská škola, s hospodárskou časťou a kuchyňou. V súčasnosti je jej zriaďovateľom a prevádzkovateľom Mesto Ilava.

V školskom roku 2007/08 navštevuje materskú školu 125 detí od troch do sedem rokov.

Dostatočne veľké priestory tried umožnili vytvoriť centrá a hrové kútiky pre deti, zároveň aj miesta pre odpočinok alebo rušnejšie pohybové aktivity.

Školský dvor sa rozprestiera zo všetkých štyroch strán okolo materskej školy.

Využívajú ho deti pre svoje hry a pohybové aktivity. Materskú školu navštevujú prevažne deti z Ilavy, ale aj blízkeho okolia.

Dôležitým predpokladom zdravého osobnostného rozvoja dieťaťa je priaznivá sociálno – emocionálna klíma, príjemné priateľské ovzdušie s dobrými medziľudskými vzťahmi, hygienicky nezávadné prostredie, ktoré pozitívne vplývajú na celkovú humanizáciu výchovno – vzdelávacieho procesu.

Medzi silné stránky materskej školy patrí:

- vybavenie materskej školy – pomôckami a didaktickou technikou
- spolupráca s rodičmi, so zriaďovateľom, okolitými školami a inštitúciami
- počty detí v triede
- kvalita výchovno – vzdelávacieho procesu

Od 16. 1. 2006 sa Materská škola, Medňanská 512, Ilava na základe predloženého projektu a výsledkov prvej fázy jeho realizácie stala členom siete škôl podporujúcich zdravie v Slovenskej republike. Rozhodli sme sa podporovať zdravie nie ako neprítomnosť choroby, ale ako subjektívny pocit životnej pohody, súladu a harmónie, ktoré si jednotlivec uvedomuje podľa miery svojej zrelosti. Pocit pohody a zdravia je relatívny. Každý ho dosahuje za rozdielnych predpokladov a podmienok. Zdravie je hodnota hodnôt a dieťa je hodnota materskej školy.

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJA MŠ

Skvalitnením práce a rozšírením ponuky dosiahnuť vyššiu úroveň materskej školy.

Od 1. 9. 2006 pracovať v materskej škole podľa projektu HRAVO – ZDRAVO – VESELO.

Špecifické ciele projektu

1. Vytvoriť podmienky pre telesnú, duševnú a spoločenskú pohodu dieťaťa v materskej škole
2. Vypestovať u detí základy zdravého životného štýlu preferovaním športovo – pohybových aktivít.

Dlhodobé úlohy na splnenie prvého špecifického cieľa:

Chápať pohodu ako subjektívny pocit zdravia.

Rešpektovať každodenné potreby dieťaťa.

Vytvárať priestor, čas a prostriedky na spontánnu hru.

Ochraňovať a posilňovať organizmus dieťaťa optimálnym denným usporiadaním činností.

Dodržiavať zásady zdravej výživy a pitného režimu.

Vytvárať hygienicky nezávadné prostredie.

Dlhodobé úlohy na splnenie druhého špecifického cieľa:

Zabezpečovať telesnú pohodu, ochranu a posilňovanie organizmu dieťaťa dostatkom pohybu, využívaním školského dvora, ihriska, blízkeho okolia.

Využívať telocvičňu základnej školy na pohybové aktivity rodičov a detí.

Zabezpečovať predplaveckú prípravu, školu v prírode, saunovanie.

Spolupracovať s rehabilitačnou sestrou a realizovať pravidelné cvičenie detí – prevencia chybného držania tela.

NADŠTANDARTNÉ AKTIVITY V MŠ

Oboznamovanie s cudzím jazykom – anglickým, v spolupráci s OA Ilava.

Logopedický krúžok – v spolupráci s log. asistentkou p. Kazárovou.

Výtvarný krúžok – v spolupráci so ZUŠ Ilava

Tanečný krúžok – v spolupráci so ZUŠ Ilava

Škola v prírode, predplavecká príprava

Náš úspech v reklame

Na konci každého roka väčšina z nás hľadá po obchodoch nejaký pekný kalendár na ďalší rok. Taký, čo by sa hodil na stôl, na stenu, pracovný, s receptami alebo taký, ktorý by nám svojimi ilustračnými obrázkami alebo fotografiami spríjemnil pohľad na dátumovník. Vyberieme a kúpime sebe, iný niekomu ako darček a mnohí z nás nejaké aj dostanú.

Kalendár na rok 2008, s ktorým sa chceme pochváliť, je pre nás vzácny, pretože sú v ňom fotografie prác žiakov výtvarného odboru ZUŠ Ilava. A zároveň je aj výnimočný.

Na jeho obrazové stránky bol vyhlásený konkurz pre výtvarníkov – žiakov zušiek a vybrané sú v ňom len tie najlepšie práce.

No to najzaujímavejšie na ňom je, že výtvarné práce museli mať v téme zakomponované výrobky a.s. OPAVIA. Miňonky, Vlnky, Fidorky, Bebe keksy, Horalky, Telky, oplátky... všetky sa predvádzajú na stránkach kalendára, spracované do rôznych výtvarných podôb tak, ako ich vo svojich predstavách deti upravili.

Bol to výborný nápad. Sladká OPAVIA spolupracovala s najmladšími reklamnými návrhármi! Sami môžete posúdiť, ako detská fantázia ponúka tovar a vidí reklamu v Kalendári 2008 OPAVIA a.s. „Inšpiratívne chute" - mesiac: január, marec, december a obrázky na poslednej strane.

Žiaci ZUŠ Ilava - z triedy pani učiteľky Mgr. Zdenky Cíbikovej v Pruskom –Benjamín Cíbik - 8. r., Alžbeta Florišová - 9.r., Lívia Faktorová - 9.r. - dosiahli celoslovenský úspech.

KARNEVAL

V utorok, 29. 1. 2008 o 16. 00hod. uskutočnil v Dome kultúry v Ilave karneval detí z materskej školy, na ktorý mali možnosť prísť aj návštevníci z mesta.

Aj napriek sychravému počasiu bolo na karnevale dostatok masiek a zaujímavých karnevalových kostýmov.

V spolupráci so zamestnancami DK, členmi ZRŠ, pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami MŠ sa podarilo vytvoriť na karnevale veselú atmosféru.

Hrubišková Daniela , MŠ Ilava

Fašiang sa skončil

Fašiangové veselice, plesy a zábavy sa končia na Popolcovú stredu, kedy sa podľa ľudovej tradície symbolicky pochováva basa.

Učitelia Základnej umeleckej školy si pri tejto príležitosti pripravili na 5. februára 2008 veselý a žartovný program pre verejnosť, ale najmä pre žiakov školy v priestoroch koncertnej sály. Pred pochovávaním basy prešiel sprievod masiek, muzikantov, malých spevákov a maškár cez mesto. So spevom a tancom sme vošli do niektorých obchodov, zanôtili sme si na námestí, navštívili sme aj Mestský úrad. Radostné šantenie sa končilo v škole, kde učitelia ZUŠ predviedli všetkým prítomným humornú rozlúčku s našou basou. Keď sme ju vyprevadili na odpočinok počas pôstu, ešte sme sa vyšantili na karnevale, diskotéke a nechýbalo ani vyhodnotenie masiek.

Veselé popoludnie bolo o to vzácnejšie, že sme urobili radosť nielen žiakom a trochu rozprúdili náladu v meste, ale potešenie z fašiangovej akcie sme mali aj my – učitelia.

ZUŠ Ilava

Výstava „Maľujeme pre radosť“

Deti sa rady hrajú, majú v sebe vzácnu zvedavosť a bezhraničnú fantáziu. Tieto prednosti využívajú a pod odborným dohľadom pedagógov rozvíjajú v štúdiu na základnej umeleckej škole. Svoj talent a nadanie sa učia vyjadriť vlastným spôsobom.

Aby sme širokej verejnosti ukázali, aké šikovné naše deti sú, inštalovali sme výstavu žiakov výtvarného odboru Základnej umeleckej školy Ilava v priestoroch Oblastného pracoviska Matice slovenskej v Trenčianskych Tepliciach.

Výstavu „Maľujeme pre radosť“ pripravili pani učiteľky Mgr. Dana Vlčková a Mgr. Zdenka Cíbiková. Výstava vyjadruje skutočné nadšenie detí pri stvárnení sveta okolo seba. Výtvarné práce ponúkajú návštevníkom pohľad na rôzne techniky, materiál a spôsob, akým žiaci pracovali. Výstava je inštalovaná podľa určitých tém a predstavuje milú a nefalšovanú radosť z tvorby.

Vo výstavných priestoroch OPMS sa nesie úsmev a nadšenie našich detí.

Príďte sa aj vy pozrieť a urobiť si radosť do 29. februára 2008.

-R.H.-

Materská škola Ilava-Klobušice, Okružná 53/5, Klobušice oznamuje, že Zápis do MŠ na šk.rok 2008/2009 sa uskutoční od 1. 3. do 31. 3. 2008. Prihlášky si môžete vyzdvihnúť denne od 7.00-15.30 hod v MŠ Klobušice.

POZVÁNKY NA PODUJATIA V DK ILAVA marec 2008

aktuálne info vždy na www.ilava.sk

2.3.2008 (nedeľa)
PREMIÉRA DRÁMY Š.KRÁLIKA TRASOVISKO
v podaní DS Malá Múza. V sále DK o 19.00 hod. vstupné dobrovoľné

8.3.2008 (Sobota)
BURZA ZBERATEĽSKÝCH ZAUJÍMAVOSTÍ v sále DK od 7.00 -12.00 hod.
Vstupné 10.,Sk, deti zdarma. Môžete predávať, kupovať či vymieňať starožitnosti, mince, pohľadnice, sklo, časopisy, keramiku, telefónne karty, hodiny, knihy, atď... Ak potrebujete stôl-treba to nahlásiť v DK Ilava vopred, osobne alebo telefonicky.

8.3.2008 (Sobota)
KURZ DRÔTOVANIA VAJÍČOK od 9.00 hod. Treba si doniesť vyfúknuté vajíčko, prípadne vlastný drôtik. Poplatok za kurz 50.,Sk. Poriada CVČ Ilava

8.3.2008 (Sobota)
KURZ PEČENIA A ZDOBENIA MEDOVNÍKOV od 10.00 hod. Poplatok deti 60.,Sk, dospelí 120.,Sk. Hotové výrobky si odnesiete so sebou. Poriada CVČ Ilava.

9.3.2008 (nedeľa)
TANEČNÁ ROZPRÁVKA MAŤKO A KUBKO v sále DK o 16.00 hod.
Poriada Základná umelecká škola Ilava-tanečný odbor)

13.3.2008 (štvrtok)
VEĽKONOČNÉ TRHY v sále DK od 9.00 -17.00 hod.predaj ľudovo umeleckých výrobkov s veľkonočnou tematikou, kultúrny program (upresníme na plagátoch)

16.3.2008 (nedeľa)
CHOVATEĽSKÁ PREHLIADKA POĽOVNÍCKYCH TROFEJÍ + sprievodné podujatia
Od 10.00 hod. v sále DK.

30.3.2008 (nedeľa)
CIGÁNSKI DIABLI - v sále DK o 16.00 hod. - úvodný koncert Ilavskej hudobnej jari.
Augustom roku 2007 sa pre členov najznámejšej Slovenskej cigánskej kapely Diabolské husle začína nová kapitola. Po odchode jedného z členov vzniká za obrovského záujmu médií 8-členný orchester Cigánski diabli (Gypsy Devils) s novým sólistom - husľovým virtuózom Štefanom Banyákom. Výkony Ernesta Šarköziho, cimbalového kúzelníka, krásne farby violončela jeho manželky Silvie, alebo klarinetové majstrovstvo Zoltána Grunzu budú aj naďalej zárukou kvalitných hudobných predstavení.Cigánski diabli nie je iba nový názov už známej kapely. Prinesú originálne diela, odvážne aranžmány, neobvyklé hudobné kombinácie a nový imidž.
Vstupné 150.,Sk, pred predstavením 190.,Sk. Predpredaj v pracov. dňoch v DK.

TANEČNÝ AEROBIC V DK ILAVA v utorok a štvrtok od 19.00 hod, ak máte záujem prihláste sa u cvičiteľky na tel: 0908160233

JÓGA V DK ILAVA vždy v utorok od 17.30 do 19.00 hod. Poriada CVČ Ilava (4465184) /zadný vchod DK/ Odborná lektorka je z Trenčína - pani Spurná.

ŠPORT

16.3.2008 (nedeľa)
MAJSTROVSKÉ FUTBALOVÉ STRETNUTIE dorastu MFK Ilava-ŠK Skalica o 12.30 hod.
Na futbalovom ihrisku na Sihoti.

BADMINTONOVÝ ODDIEL TJ SOKOL ILAVA pozýva do svojich radov deti od 7 rokov na pravidelné tréningy každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. v športovej hale TJ Sokol na Sihoti v Ilave. Viac info: 0905 644227
Okrem športovej haly môžete využiť ponuku *ŠPORT BARU*. Firemné akcie, oslavy, turnaje (v zime do 40 ľudí). Pečené prasa, grilované kolená, kurence na našom maxi grile. Rezervácie: 042-44 64 377, 0905 644 227

Rozhovory pri čaji... Mgr. Magdaléna Kobzová

Učiteľka slovenčiny, dejepisu, či vlastivedy. Hoci už na zaslúženom dôchodku, ale stále aktívna v spoločenskom živote Ilavy. Pôvodne chcela študovať právo, ale osud ju napokon zviedol na pedagogickú dráhu, čo dodnes neľutuje. Už niekoľko rokov spolupracuje pri tvorbe kroniky mesta spolu s manželom Michalom, ktorý pochádza z rodiny veľkého ilavského činovníka Štefana Rausa.

***Meno Štefana Rausa je spojené s Ilavou už od prevej polovice dvadsiateho storočia. Ako by sme ho predstavili čitateľom, ktorí jeho meno počujú po prvý raz?**

*Štefan Raus pôsobil v našom meste ako starosta, učiteľ, režisér..., jednoducho ako organizátor kultúrno-spoločenského života Ilavy. Hovorí sa, že za jeho éry boli v Ilave najkrajšie Vianoce. Organom vedel v kostole navodiť nádhernú atmosféru – ľudia sa na tieto dni tešili. Š. Raus prevzal vedenie speváckeho zboru, ktorý účinkoval pod Orlovňou (bývalý dom osvety), či zrekonštruoval a viedol mestskú kroniku. Istý čas po r.1989 bol po ňom pomenovaný aj náš mestský park pri kostole. Ako učiteľ a riaditeľ školy býval v budove oproti fare, ktorá patrila škole. Neskôr si kúpil dom na Štefánikovej ulici. Treba ešte povedať, že jeho zať, Mikuláš Kobza, pokračoval v písaní kroniky a patrí medzi autorov monografie ILAVA, ktorú vďaka bývalej riaditeľke J. Dianovej, vlastní každá rodina, ktorej deti navštevovali školu na Hviezdoslavovej ulici.

***Pani Kobzová, sedíme tu nad vzácnymi fotkami z minulého storočia. Približujú nám atmosféru vtedajších divadelných, operetných či koncertných vystúpení. Prekvapuje ma množstvo ľudí, ktorí sa bezplatne –„ochotnícky" angažovali v rôznych spolkoch. Dozvedám sa od Vás, že Ilava žila nebývalým spoločenským, ba i politickým ruchom - o čom svedčí aj fotografia prezidenta E. Beneša z návštevy nášho mesta (22.9.1936). Váš otec hrával v miestnej dychovke a ako vidím, celá vetva z manželovej strany produkovala pre mesto divadelno-hudobné vystúpenia.**

*Nielen oni, je potrebné spomenúť aj manželov Janegovcov, Haasovcov, p. Neštiaka, M.Tomanu, M.Števku a mnoho ďalších kultúrnych aktivistov. V Ilave bol vždy NIEKTO, kto sa snažil pre mesto veľa urobiť. Často sa o nich nehovorilo, ani nehovorí. Išlo o ľudí (často učiteľov), ktorí svoje tiché poslanie robili od srdca. Teší ma, že je tomu tak aj dnes, Ilava žije veľmi pekným kultúrno-spoločenským životom, čo nevidno hocikde. Napríklad mám známeho v Orlovom, ktorý sa na kultúrne podujatia vždy veľmi teší. Vraj sú kvantitatívne i kvalitatívne lepšie ako v jeho meste.

***Vráťme sa k „dedičstvu otcov" – mestskej kronike. Po Š. Rausovi jej písanie prevzal Váš svokor Mikuláš Kobza a v roku 2000 manžel Michal. Trúfam si povedať, že informáciu o existencii mestských kroník poznajú zvlášť staršie ročníky. Skúste nám o nich povedať viac...**

*Všetkých kroník mesta Ilavy by malo byť minimálne päť zväzkov a sú uložené na mestskom úrade. Knihy slúžia hlavne ako reprezentačný materiál – bývajú vystavené pri rôznych významných podujatiach. Naposledy to bolo pri krste monografie ILAVA. Môžu do nich nahliadnuť členovia zastupiteľstva obce, pracovníci múzea, archívu, vedeckí pracovníci, ale len v budove mestského úradu. Pre záujemcov sú k dispozícii aj strojom písané kópie kroník.

***Čo sa do mestskej kroniky najčastejšie zaznamenáva?**

*V prvom rade sa tam zapisujú hlavné politicko-hospodárske, či kultúrno-spoločenské zmeny nielen v štáte, ale hlavne v obci. Potom sú to údaje o činnosti hospodárskych organizácií, ktoré sa odrážajú v živote obce, mimoriadne udalosti, úspechy škôl, umeleckých súborov, ich zahraničné zájazdy a pod. Informácie, ktoré sa do kroniky zapisujú musí najprv schváliť kultúrna komisia pri mestskom zastupiteľstve. Až po tomto schválení ich ručne za asistencie manžela prepisujem ja – asi je dôležité zreteľné učiteľské písmo, lebo kroniku musí vedieť prečítať nielen malý žiak, ale aj starší človek s horším zrakom.

***Aktuálna kronika je za rok 2006? Ako často sa dostávate k dopĺňaniu informácii?**

*Nový zväzok kroniky sa začal písať v roku 2005. V súčasnosti sa pripravujem na prepis udalostí z roku 2006. Pri písaní trávim nie večery, ale dopoludnia – musím mať ticho, denné svetlo a hlavne čas. Manželovi pomáham zháňať materiál. Vychádzame pritom hlavne zo správ v Ilavskom mesačníku, výročných správ škôl, organizácií, združení, klubov, športových aktivít, internetu. Súčasťou kroník sú aj prílohy – kde sa nachádzajú fotografie a zápisy zo všetkých dôležitých akcií (narodenia, sobáše, výstavy, kultúrne podujatia a pod.), tie sa pripravujú v dome kultúry.

***Prejdime k učiteľskej dráhe a vášmu obľúbenému predmetu - slovenskému jazyku...**

*Pôvodne som mala záujem o vyštudovanie hudobnej výchovy, problém s hlasivkami mi však predurčil cestu slovenčinárky, čo dodnes neľutujem, rovnako ako moje rozhodnutie stať sa učiteľkou. Po vysokej škole som pôsobila v Pruskom, neskôr v škole na Hviezdoslavovej a Medňanskej ulici v Ilave. Výuku som vždy túžila prispôsobiť tak, aby bola pre deti zaujímavá. V rámci slovenčiny sme napr. s kolegyňami pripravovali poetické pásma pre deti v dome kultúry. Išlo nám pritom o rozšírenie vedomostí, ale aj o zlepšenie ich návykov, či slušnejšieho správania. V rámci vlastivedy som často deti vytiahla doslova z lavíc do prírody, po sobotách a nedeliach na turistické vychádzky, na stanovačky. Bolo pre mňa logickejšie podporiť osnovu „Poznaj svoje mesto" ich osobnou skúsenosťou. Na týchto vzájomne srdečných podujatiach sa radi zúčastňovali aj rodičia, ktorí mi boli oporou.

***Sú dnešné deti rovnaké ako tie pred dvadsiatimi rokmi? Alebo sa nám iba zdá, že kedysi bolo všetko lepšie a ľahšie?**

*Deti sú predovšetkým zrkadlom svojich rodičov. Nemôžeme od nich chcieť, aby boli niečím iným, než vidia doma. Práve na vyššie spomenutých akciách sa mi deti vedeli otvoriť, porozprávali, čo ich teší, čo zarmucuje a ja som tak získala oveľa lepšiu mozaiku ich osobnosti. Stačilo iba počúvať. To je to, čo dnes deťom, ale vôbec mnohým ľuďom chýba. Snaha počúvať. Bolo potom jednoduchšie odhaliť skutočný talent na smer, ktorým by sa mali v živote uberať. Každá učiteľka má radosť, keď pomôže odhadnúť schopnosti žiaka a upozorniť rodičov na správnu školu. V živote každej kolegyne sa potom automaticky vyskytujú bývalí žiaci - osobnosti, o ktorých neskôr počuť aj na verejnosti..., a to prináša radosť.

***Viem o Vás, že ste robili tri roky riaditeľku v Zliechove. Aké spomienky sa Vám pri tom vybavujú?**

*Tie najkrajšie. V 90.-tych rokoch hľadali do Zliechova pedagóga, ktorý by tamojšie školstvo trochu pozdvihol na vyššiu úroveň, a práve to ma veľmi inšpirovalo. Spolu s občanmi, ktorí keď pocítili, že môžu byť niekomu užitoční, sme nezištne zriadili vo vestibule školy tzv. folklórnu izbu. Zliechovské ženičky a babičky učili v krúžku malé žiačky vyšívať, aby dedičstvo vzácnych známych krojov putovalo aj k ďalším generáciám. Poriadali sme spoločné športové popoludnia, rôzne aktivity, opekačky..., čo veľmi združovalo celý kolektív školy. Za dôležité v tom období považujem zriadenie triedy pre vyučovanie detí so slabším prospechom, ktorého sa ujala odborná pedagogička zo Špeciálnej školy v Ilave. Pre naše deti sa podarilo poriadať nielen hudobné koncerty ilavských ZUŠ-károv, ale vystupoval u nás aj detský folklórny súbor z Vojvodinskej Selenče.

***Vaše občianske i rodinné aktivity dodnes neutíchajú - ako trávite čas na dôchodku?**

*Istý čas som pracovala aj v mestskom múzeu – rada spomínam predovšetkým na nedeľné popoludnia. Myslím, že tento trend by sa mohol aspoň počas letných mesiacov obnoviť - záujem verejnosti totiž bol. Teraz fungujem ako stará mama na pol úväzku a popri tom vediem Klub učiteľov - seniorov. Fungujeme pod CVČ Ilava - je nás tam asi tridsať dôchodkýň. Stretávame sa raz do mesiaca a vždy si urobíme taký spoločný program, ktorý nás vzájomne obohatí. Starobu a chorobu, aj keď sú prirodzene všade okolo nás, si veľmi nepripúšťame.

Pokračovanie na str. 7

Romantický Valentín

Dňa 14. februára 2008 sa koncertná sála Základnej umeleckej školy v Ilave naplnila romantickými, snivými, ale aj veselými tónmi. V podaní žiakov a učiteľov zazneli skladby Pieseň lásky, Fibichov Poém, úryvok z baletu Labutie jazero od P.I.Čajkovského, Túžba a mnohé ďalšie, ktoré Valentínske popoludnie spríjemnili prítomným rodičom a návštevníkom. Milým sprievodným slovom spojila jednotlivé vystúpenia pani učiteľka Mária Margušová.

O mesiac – 19. marca 2008 o 16.00 hodine – Vás všetkých pozývame na náš ďalší „Jarný koncert". Príďte relaxovať medzi nás!!! *-R.H.-*

Rozhovory pri čaji...

Dokončenie zo str. 6

Skôr sa obklopujeme tým pekným, ktoré tu všade okolo je, len treba správne vnímať. A aby som nevyšla z učiteľského cviku, venujem sa aj korektúram Ilavského mesačníka.

***Vašou odpoveďou môžeme iste inšpirovať mnohých starších občanov Ilavy. Skôr ako Vám poďakujem za rozhovor, pozývam Vás, aby ste našim čitateľom tradične na záver prezradili nejaký dobrý recept z vašej kuchyne.**

*Keďže ide Veľká noc, podelím sa s receptom: Veľkonočné čokoládové vajíčka... Cesto: 300g hl. múky, 200g margarínu, 100g pr. cukru, 2 žĺtka, citrónová kôra. Toto spracujeme a dáme na dve hodiny do chladničky. Potom na doske vyvaľkáme a pomocou lyžice vykrajujeme vajíčka, ktoré po upečení naplníme plnkou: 100g pr. cukru, 3 žĺtka, 1 vanil. cukor, 2-3 lyžice rumu, 100g orechov. Vrchnú časť potom máčame v roztopenej bielej alebo tmavej čokoláde a posypeme farebnou alebo čokoládovou ryžou.

***Ďakujem Vám za rozhovor a želám pekné pôstne obdobie.**

zhovárala sa Magda Pajanková

V budúcom čísle prinesieme rozhovor s Milanom Pagáčom.

Zdravie naše každodenné...

Asi každý z nás pozná fakt, že život v dnešnej dobe nie je vôbec ekonomicky jednoduchý - zvlášť pokiaľ ide o zdravotníctvo. Poisťovne okolo nás zvádzajú konkurenčný boj, obyčajný človek sa niekedy ťažko orientuje v spleti zákonov: či je prenho výhodnejšie prestúpiť k inému doktorovi, prečo platí za lieky rôzne sumy, a pod. Nuž, žijeme v iných spoločenských pomeroch ako kedysi -školské ambulancie a povinné zdravotné prehliadky sú dávno minulosťou. Slovenské stúpajúce štatistiky rakoviny hrubého čreva alebo krčka maternice však alarmujú: ešte stále si málo uvedomujeme, že starostlivosť o vlastné zdravie je predovšetkým v našich rukách, a to v lepších stravovacích návykoch, či v prevencii. Po návšteve jedného z ilavských stomatológov **MUDr. Emila Vavreka**, sa chcem s vami podeliť o informácie, ktoré ste možno ani netušili a pomôžu vám ušetriť nielen vaše úspory, ale hlavne zdravie.

V ľuďoch je často zakorenený predsudok, že stomatológa treba vyhľadať až vtedy, keď zuby bolia. Denne ich používame, no miesto vďaky sme na ne zlí. Muž si možno vyumýva každý týždeň auto, žena dá 600 korún za nový účes, ale keď majú zaplatiť za plombu, zdá sa im to veľa. „Tiež sa u nás bežne stáva, že v 30.-ke má žena totálnu protézu (na západe je to okolo 60.roku). Celá prevencia je len o dobrej informovanosti a dobrej vôli počúvať. Napr. keď dá doktor pacientovi vložku, on sa o týždeň v čakárni sťažuje že mu vypadla plomba..." Kaz je bakteriálne, zápalové ochorenie, ktoré môže vzniknúť už v najútlejšom veku a preto je dôležité, aby sa už tehotné mamičky radili so stomatológom. Asi máloktorá z nich vie, že **tehotná žena má zo zákona dva krát do roka nárok na preventívnu prehliadku**.

Zároveň s tehotenskou knižkou by si mala vybaviť knižku aj u svojho stomatológa, lebo zuby sa graviditou kazia. Dieťa si prirodzene berie výživu; vápnik, fosfor a minerálne látky z tela matky. Toto je dôležité vyvážiť nielen správnou výživou, ale aj zubnými kontrolami. Lenže naše mladé mamičky k nám chodia už neskoro – v 6. - 7. mesiaci, keď majú kaz, alebo im už krvácajú ďasná. Aj po prerezaní prvých zúbkov u detí, sa už treba radiť. Keď bývajú choré, dostávajú sladké a lepivé sirupy = antibiotiká. Baktérie v plaku premieňajú cukry na kyseliny a tie rozpúšťajú minerálne soli zo zubnej skloviny. Dochádza k odleptávaniu skloviny a 3- 4 ročné deti majú miesto zubov čierne klátiky.

Národný program ústneho zdravia u nás ešte neexistuje. Nielen v rodičoch je občas ešte predsudok, že na preventívnu zubnú prehliadku pozýva deti stomatológ. No systematická školská starostlivosť vrátane fluorizácie padla, a **za zdravie svojho dieťaťa je v prvom rade zodpovedný jeho zákonný zástupca**. „Pre dieťa je najhoršie prísť prvýkrát k doktorovi, keď už zub bolí. Odkaz pre rodičov: neverte deťom, že si umyli zuby, keď na vás iba dýchnu. Čo je lepšie? Minútu denne kontrolovať AKO si dieťa umyje zuby, alebo ubolenému, potom v zubárskom kresle sľubovať horydoly? Je škoda, keď matke nevadí, že už 7 ročné dieťa má vytrhnutý trvalý zub – len pre zanedbanú starostlivosť. Naše deti tak prichádzajú zbytočne o chrup. Na západe je myslenie iné – ouperky sa tam rodič PO KAŽDOM JEDLE pýta, či si dieťa umylo zuby. Vo Švajčiarsku, ktoré je na poprednom mieste v dentálnej hygiene, nad našimi štatistikami žasnú: tam má 12 r. dieťa len 1-2 plomby. Naše deti mávajú zlé návyky: sladké vody, tyčinky, sladké čaje!"

Ale máme aj výnimky, stav detí sa posledných 5-6 rokov už pomaly lepší, mladé mamičky sú aj uvedomelé, hľadajú si informácie cez internet, knihy. Na mladšej generácii je vidno, že o seba dbá. Dnešný trend je byť IN, mať image – mladí chodia na konkurzy v košeliach a navoňaní. „Je radosť, keď takíto pacienti prídu aj k nám, veď nie sú poriadni len navonok, ale chcú mať poriadok aj v ústach. Extrémom je, keď si prídu vložiť na zubnú sklovinu diamant – to je kozmetika, ktorú v našej ambulancii nerobíme. Rovnako neodporúčame pirsing na pery a jazyk, o ktorých rodičia detí často ani nevedia. Starší pacienti majú tiež čo doháňať: povedia si - „veď ja mám protézu, zubára už nepotrebujem". Lenže protéza môže byť časom nevyhovujúca. Kostné lôžka pracujú, menia sa tkani-

Pokračovanie na str. 10

Muzikál Soľ nad zlato nie je len o chuti do života...

Keď pred niekoľkými rokmi produkčná spoločnosť Forza vydala MG kazetu Soľ nad zlato, ešte nikto z nás netušil, koľko radosti a diváckeho obdivu z nej vyťažia bezmála štyridsiati divadelníci pod režisérskym vedením súčasného riaditeľa DK Ilava Mgr. Andreja Škvaru. Pri príležitosti januárového uvedenia úspešnej premiéry, sme oslovili niekoľko tvorcov muzikálu, ktorý sme pôvodne mali vidieť už koncom decembra. No možno práve preto, že si súbor siahol v časovom strese i obetách „na dno", bol posledný januárový víkend v ilavskom DK takou senzáciou. Veď priznajme si – už dávno nebolo na žiadnom našom podujatí vidieť počas dvoch vystúpení 1100 divákov....

DS HUGO kedysi

Pred dvomi rokmi bol v Pruskom na návšteve bývalý minister školstva M.Fronc. Neformálneho stretnutia sa zúčastnil aj poslanec za Pruské Miro Žilka (Radca) a ilavská ochotníčka Edita Hrehušová, ktorá v „ministerskom" programe účinkovala. Divadelníčka ihneď odhadla herecký talent pána poslanca a onedlho, pri príležitosti osláv narodenia Hugolína Gavloviča (františkánsky kňaz pôsobiaci v Pruskom), spolu pripravili poetické pásmo. Neskôr k ďalšej umeleckej spolupráci Miro Žilka oslovil kamaráta Tibora Arendáša (ako sám hovorí – cítil uňho „charizmu herca") a táto trojica začala skúšať divadelnú satiru S. Mrožka: Karol...

Dvaja hlavní predstavitelia a kresťanská mládež, ktorú k menším umeleckým produkciám už v minulosti viedli kňazi P. Špita, či P. Holbička, dali hlavy dohromady a vznikol nápad pripraviť muzikál s veľkonočnou tematikou Tajomstvo kríža. Diváci si ho mohli v našom dome kultúry pozrieť v minulom roku. To už na plagátoch figuroval staronový a výstižný názov divadelného súboru – HUGO, ktorý pracuje pod režijnou taktovkou Andreja Škvaru...

Nápad s rozprávkou

Produkčná súboru Andrea Tomanová, ktorá sa ku kazete dostala ako prvá, považovala už v minulosti jej rozprávkové piesne za osobnú terapiu. Napadlo ju, že posolstvo príbehu by mohlo byť aktuálne aj dnes, zvlášť, keď mali mládežníci z Pruského za sebou už jeden úspešný projekt spomínaného muzikálu Tajomstvo kríža. Režisér spomína: "Hneď v prvý večer, keď som kazetu počul, už som v duchu režíroval. Čiže na Adinu otázku – muzikál „áno", či „nie", som už odpovedal – „AKO"... Začal som si predstavovať scénu, situácie, herecké obsadenie... Jednoducho - múza ma uchytila do svojich pavučín, z ktorých sa už nedalo vycúvať." Andrea Tomanová dopĺňa: „Čím viac sme na projekte pracovali, tým viac sme doňho vkladali aktuálne hodnoty, myšlienky, ktoré by oslovili nielen deti, ale aj dospelých... Soľ nad zlato je o chuti do života, aby sme ju vedeli nájsť za každých okolností, aj keď osud prináša aj ťažšie chvíle. Často si myslíme, že niektorý deň prebehol len všedne, bez niečoho zaujímavého. No už kontakt s priateľom môže byť soľou dňa. Je len na nás, ako si stretnutia či vzťahy vzájomne „dochutíme". Práca na takomto projekte bola pre mňa nielen relaxom, ale aj nadstavbou hodnôt, ktoré žijem a môžem ich v spoločnom diele nielen dostávať, ale i odovzdávať ďalším."

Motívy

„Forza nám rozprávku povolila bez problémov autorsky uviesť. Vašo Köhler nám pomohol s úpravou skladieb - vytvoril len hudobné motívy bez pôvodných interpretov. Piesne v miernej úprave textov, za pomoci zvukového majstra Eda Štencla naspievali už naši protagonisti. Pokiaľ ide o dialógy, vychádzali sme zo scenára Jána Domastu Soľ nad zlato, ktorý sme však museli značne zaktualizovať, skrátiť, zjednodušiť."(A.Š.) V pláne bol predsa muzikál, v ktorom tvorí rovnocennú súčasť spev, dialóg a tanec. Tu pomohla Hanka Kubíková z Komárna - pôsobí vo Folklórnom súbore Zobor, ktorý často spolupracuje v nitrianskych muzikáloch J. Bednárika. Výsledkom teda bolo, že takto hudobne, choreograficky a textovo upra-

nú predlohu rozprávky, potom DS HUGO uviedol v slovenskej premiére ako originál javiskovej produkcie muzikálu Soľ nad zlato.

Scéna a kostýmy

K výtvarnej zložke muzikálu bola pozvaná - už v minulom roku umelecky „overená" Zdenka Cíbiková. K náčrtom režiséra doplnila svoju teoretickú predstavu, a potom už prišla na rad prax - technická výroba, ktorú svojpomocne vytvorili zväčša členovia súboru.

Pokiaľ ide o kostýmy, ušila ich Justína Janeková z DS Malá múza. „Ako kvalitná kostymérka bola osvedčená už z minulých rokov. Nápady boli na jej fantázii. Ja som jej dal len minimálny návrh – napr. v postave Babičky som si nevedel predstaviť starenku v národnom kroji, ale skôr aby pôsobila na deti rozprávkovejšie."(A.Š.) Potom už prišla sama autorka s nákresom, na ktorom bola Babička v hnedom čepci, kabátiku, zástere. Justína Janeková má okrem výtvarného talentu i výbornú fotogenickú pamäť, Malá múza už roky vďaka nej vlastní kostýmy, ktoré vnímavý divák pozná z televíznych rozprávok...

Herci

Hlavný predstaviteľ Adama Lukáš Behan hodnotí: „V úlohe herca som sa ocitol prvýkrát minulý rok na tvorivej divadelnej dielni, ktorú poriadalo Považské regionálne centrum v Púchove. Tu som sa dozvedel, že jednotlivec bez kolektívu znamená veľmi málo. P. Margušová z ilavskej ZUŠ ma 9 rokov učila, že talentu má človek dvadsať percent – ostatné je drina. Tá sa odzrkadlila práve v tomto muzikáli. Myslím, že keď je niekde ochota, tak sa dokáže veľa vecí. Treba si len veriť a všetko ide. To všetko pod vplyvom nevyhnutnej konštruktívnej kritiky režiséra, ktorý je objektívnym pozorovateľom celku. Marušku (Daša Mišíková) som roky poznal zo ZUŠ Ilava a bolo výhodou, že sme mali už v minulosti spoločnú spevácku skúsenosť." Pán Radca, Tibor Žilka, dopĺňa: „Nikdy sa mi nehralo tak dobre ako na nedeľnej premiére. Prišiel som na to, že čím je viac ľudí v hľadisku, tým ma moja postava na javisku viac „vyburcuje". Prirodzená tréma po prvých troch vetách zmizla, a potom som si len vychutnával radosť z hrania a improvizácie. Hreje ma dobrý pocit a osvieženie, že môžem niečo urobiť pre slovenskú kultúru, že som hnaný k neustálemu umeleckému vývoju."

Spev

Na tomto mieste je možno dôležité upresniť, že počas celého muzikálu protagonisti spievajú naživo, teda bez playbacku. Zvukovú stránku a pedagogické naštudovanie spevu mal na starosti spevák bolešovskej skupiny Dríst Edo Štencl. Priznal sa, že začiatok spolupráce bol dosť divoký. „Pozerali sme sa na seba ako kapor na papagája:). No napätie z nás opadlo, keď som im povedal, že tiež som si myslel, že môj učiteľ nie je normálny, keď žiada odo mňa TOTO... Nakoľko nebolo veľa času na individuálnu prípravu, naučili sme sa len kričať, aby nám spev mikrofóny brali. Nasledovalo frázovanie, rytmika, nástupy. Snom každého jedného učiteľa je mať žiaka, ktorý keď povie „uč sa", tak sa doma učí. V tomto bola vzorom pre všetkých Babička." Jej predstaviteľka Janka Heisarová dopĺňa: „Pre mňa bol takýto žáner novou skúsenosťou. Som rada, že som robila s mladými ľuďmi – veľa ma naučili, potiahli. Snažila som sa im vyrovnať. Nevedela som, že sa hlas dá tak "pustiť do výšky", tohoto som sa na začiatku najviac bála. Nebanujem ani jednu minútku, a hoci to bolo ťažké, finále zahojilo všetky rany. Manžel moju snahu - keď som po večeroch cvičila spev, nakoniec uznal, aj oslávil...:)"

DS HUGO dnes

Súčasný plagát nás informuje, že DS HUGO je „regionálny" divadelný súbor, ktorý zahŕňa mládežníkov z Pruského, Ilavy, Dulova, Horoviec, Tuchyne, Krivoklátu, Mikušoviec, či Trenčianskej Teplej. Podľa slov produkčnej Andrey Tomanovej ide predovšetkým o fantastický kolektív mladých ľudí, ktorých spája nielen spoločná myšlienka vytvoriť divácky úspešný javiskový kus, ale ide o jednu rodinu, kde si jej členovia rôznych generácií vzájomne dôverujú a pomáhajú. Teda nejde o utópiu, ale o skutočnosť - dať dokopy toľkých ľudí, vychádzať s nimi bez hádok a udržovať dobrú tvorivú náladu... A hoci ide o študentov, manželov, či pracujúcich, každý v súbore má svoju úlohu. Niekto vybavuje projekt, iný vyrába rekvizity, ďalší naháňa tlačiareň. Pritom si každý jeden z nich v spoločnom diele zahrá. K zadosťučineniu si prídu na svoje aj ostatní členovia rodín, pri spoločnej bilancii - tradičnej letnej víkendovej opekačke. Za všetkým vidno „dar diplomacie" pokorného režiséra Andreja Škvaru. Rád sa poučí z každej skúsenosti. Dnes už vie, že dátum premiéry nemôže stanoviť bez hotovej hudby, že hlavné postavy sa oplatí poistiť alternáciami.

Na záver slovo rozprávkovej Babičky Janky Heisarovej: "Javisko i hľadisko spolu doslova dýchalo, všetci v muzikáli vystupovali s otvoreným srdcom - dali do toho všetko...."

Vidíme teda, že ešte stále platí: „Keď sa chce, tak sa dá". Samozrejme aj vďaka Božiemu požehnaniu (ku ktorému sa HUGO nehanbí hlásiť), či láskavým sponzorom.

Muzikál Soľ nad zlato si budú môcť diváci pozrieť v niekoľkých reprízach počas nasledujúcich mesiacov nielen v Ilave a v okolitých väčších mestách, ale dúfajme aj na celoslovenskom turné, či hosťovačkách v susedných štátoch. Pracuje sa tiež na DVD aj CD zázname, ktorý bude časom k dispozícii v DK Ilava.

Želáme všetkým členom DS HUGO ešte veľa tvorivých nápadov a spoločnej radosti pri ďalších pripravovaných projektoch.

zhovárala sa Magda Pajanková

Zdravie naše každodenné...

Dokončenie zo str. 7

vá, vznikajú dekubity, otlaky. Lebo materiál protézy je tvrdý, dráždivý a pri jej pohyboch, na ďasnách bolestivý. Pri chronickom dráždení sliznice môže dochádzať k štrukturálnym zmenám tkanív a vzniku prekanceróz (predrakovinových stavov)."

Pokiaľ ide o stomatológiu, ušetriť môže ozaj každý jeden pacient. V Anglicku vyjde preliečenie celého chrupu v našom prepočte na desaťtisíce korún. Napr. vytrhnutie zuba v Írsku stojí asi 4200 sk. Stále si málo uvedomujeme, že včasným liečením predchádzame neskorším vysokým finančným platbám, ktoré vyplývajú z komplikácií zanedbaného chrupu. Dôležitá je komunikácia medzi lekárom a pacientom, ktorý musí byť po preventívnej prehliadke v ambulancii informovaný o postupe a cene liečby. V EU je už prirodzený korektný dialóg, keď sa pacient nehanbí pýtať sa, a hlavne keď presne vie, čo podpisuje. „Znova povzbudzujeme, návštevu zubára si netreba nechávať na poslednú chvíľu, dnes sa už objednáva na preventívnu prehliadku aj raz za 4. mesiace. Stačí zavolať a dohodnúť si termín. Spoločne sa tak vyhneme denne piatim bolestivým prípadom, čo časovo pociťujú hlavne poctivo objednaní pacienti. Treba povedať aj to, že ľudia nás často nepočúvajú, objednávacie kartičky si zabudnú. Pacient zaklope ešte v ten istý deň, že kartičku stratil, no pritom ju má u seba. Niekedy ma viac bolia hlasivky ako chrbtica..."

To, že sú žiaľ výkony lekárov bodované, nevymysleli oni, ale porevolučná zdravotnícka politika. Platby u každého z nich sú preto iné; ambulancie totiž platia rôzne prístroje, či nájmy (napr. nájom súkromnej ambulancie v Ilave sa za poslednú dobu dvihol z 250 na 1500sk/m).

Čo sa vlastne neplatí? Preventívne prehliadky a reklamácia zubného výkonu. Inak sa dnes už žiaľ platí úplne všetko, aj minimálne zásahy - od fluorizácie po odstránenie zubného kameňa. Cenník výkonov nemusí byť na chodbe, ale na dostupnom mieste v ambulancii. Takže ešte raz: **je rozdiel, koľko korún počas liečby platí pacient, ktorý chodí na preventívne prehliadky ako pacient, ktorý ročnú prehliadku zanedbal.** Treba si dať pozor aj na registráciu v nových zdravotných poisťovniach. Pacienti by sa mali pýtať agentov, aký rozdiel je medzi poisťovňami (na Slovensku ich máme 6), čo pacientovi vlastne hradia, no hlavne - či má doktor s danou poisťovňou zmluvu. Vracia sa zákon o obvodných špecialistoch. Slobodná voľba lekára bude i naďalej, ale stomatológ už nesmie odmietnuť jemu prideleného pacienta z obvodu. Iba ak by nebol zaregistrovaný v niektorej z poisťovní alebo mal nekorektné správanie.

K otázke pohotovostí, ktorá má riešiť predovšetkým akútny, život ohrozujúci stav a nie vypadnutú blombu, či prasknutú protézu. Na Západe sú tak 2-3 pohotovostné zariadenia na 100km. U nás funguje najbližšia v Trenčíne a Pov. Bystrici, a to: v soboty, nedele a sviatky. Pre Ilavu by bolo jej prevádzkovanie drahé – nemáme predovšetkým priestor. Nové prístrojové vybavenie zubnej ambulancie sa pohybuje v sume okolo 1,5 mil. korún.

Možno je dobré trochu informovať o reálnych nákladoch týchto ambulancií, aby ľudia pochopili, prečo je stomatológia taká drahá. Každý špecializovaný odbor (napr. očné, ušné odd., gynekológia...) pozná zo zákonov EU, že doktorov okrem množstva spisov zamestnávajú v roku povinné školenia, skúšky, certifikáty, opravy prístrojov, ktoré si hradia sami. „Aj keď mám stroj v záručnej dobe, musí mať každý rok skúšku u servisného technika - faktúry platím opäť sám. Napr. investícia do röntgenového prístroja, ktorý stojí 140 tisíc sa mi nikdy nevráti, lebo poisťovňa mi preplatí za snímok 8 sk. V rámci vzdelania musíme mať 30 kreditov ročne, inak nesmieme vykonávať povolanie. Pod krkom nás držia aj normy zo životného prostredia – napr. ortuť z plomb vyžaduje pre kanalizáciu zachytávač za 35 tisíc, ktorú ak nezaplatím, hrozí 3 x vyššia pokuta."

V dnešnom spoločenskom zriadení je už každý doktor súkromník. Zubári boli na rade prví, lebo nemocnice by ich vysoké finančné náklady neutiahli, boli by stratoví. „Napríklad keď som začínal ja, len stomatologická súprava (stroj + kreslo), ma stálo 860 tisíc. Len minulý rok som splatil lízing, na ktorom som preplatil 120 tisíc. Robíme v infekčnom prostredí, no rizikové nám neplatia. Radšej nás pošlú na drahé školenia, kde nám povedia, čo nás čaká a ako sa máme chrániť... Bolí nás, že materiál je taký drahý – totiž všetok sa dováža zo zahraničia."

Aká je budúcnosť stomatológie na Slovensku? V registri je na Slovensku 3185 stomatológov. 60% lekárov je starších ako päťdesiat rokov. Mladí doktori utekajú logicky do zahraničia – bežia nábory do Anglicka, ktoré má zúfalo málo zubárov - je tam drahé štúdium. „Mnoho mladých kolegov a nielen stomatológov odchádza do ČR. Vláda im v tom zrejme v budúcnosti zabráni zákonom – buď na Slovensku odpracujú 4-5 rokov, alebo budú musieť vrátiť 500tisíc za štúdium. Stomatológov ubúda, nás bolo v r. 1976 vyštudovaných 74. Po 30 rokoch sú počty o polovicu menšie. Niet sa čo čudovať. Na Západe strávi študent pri kresle 1500 hodín. U nás študenti nemajú vytvorené vhodné podmienky – materiál stojí peniaze, chýbajú nám výukové miesta."

Na záver chceme upozorniť na novú kategóriu v stomatológii – dentálne sestry. Dve máme už aj v Ilave a keby ju pacienti viac využívali, odbremenia nielen zubárov, ale aj ich čakacie lehoty. Tí, ktorí dentálnu sestru už poznajú, sú prekvapení, čo s nimi robí – napríklad rodičom odporúčame 2-3 krát do roka dentálnu hygienu, ktorá sa pre deti môže stať dobrým návykom. Keď stomatológ zdiagnostikuje postup liečby (kazy, plak, kameň...), dentálna sestra pacienta poučí o potrebnom, dokonca kameň sama odstráni. Naučí, ako sa majú správne zuby umývať (čo u nás nevie až 80% pacientov)! Je jednoduchšie urobiť malý zákrok pre záchranu zubu, ako ho potom liečiť, napr. zaplatiť 8.000 sk za korunky na dva zuby. **Pacient zanedbaným prístupom k chrupu klame predovšetkým seba.** V našich ľuďoch sú čudné predsudky - myslia, že keď sa im jeden zub zle liečil, bude to tak aj s ostatnými, no každý koreň a každý zub je iný. Slovákov by však nemala k lepšej starostlivosti o svoje telo poháňať len peňaženka, ale aj iné myslenie, konečne si vážiť a mať rád svoju telesnú schránku.

Pripravila: Magda Pajanková

V marcovom čísle prinesieme informácie odborníka o prevencii rakoviny hrubého čreva.

Ilavským futbalistom sa na umelej tráve darilo

V sobotu 9. februára 2008 sa na ihrisku s umelou trávou v Ilave na Medňanskej ulici odohral futbalový turnaj za účasti futbalistov, ktorí v nedávnej dobe ešte aktívne reprezentovali svoje futbalové oddiely. Turnaja sa zúčastnili futbalisti z Tuchyne, Červeného Kameňa, Mikušoviec a domáci futbalisti z Ilavy vytvorili dve družstvá. Už prvé stretnutie rozhodlo o umiestnení na prvých dvoch miestach, keď futbalisti Ilavy I nedali šancu na dobrý výsledok futbalistom z Ilavy II a zvíťazili 9 : 3.

Ostatné výsledky: Mikušovce – Č. Kameň 3 : 1, Mikušovce – Tuchyňa 7 : 2, Č. Kameň – Ilava II 1 : 4, Tuchyňa – Ilava I 0 : 16, Mikušovce – Ilava II 2 : 3, Tuchyňa – Č. Kameň 5 : 5, Ilava I – Mikušovce 4 : 0, Tuchyňa – Ilava II 3 : 6, Č. Kameň – Ilava I 2 : 10.

Konečná tabuľka turnaja: 1.) Ilava I - 12 b 2.) Ilava II - 9 b 3.) Mikušovce - 6 b 4.) Červený Kameň - 1 b 5.) Tuchyňa - 1 b

O poradí na 4. a 5. mieste rozhodlo skóre turnaja, ktoré bolo lepšie v prospech Červeného Kameňa. -O.M.-

Peter Mišík a Jaroslav Žaludek si to rozdali ako v čase najväčšej slávy.

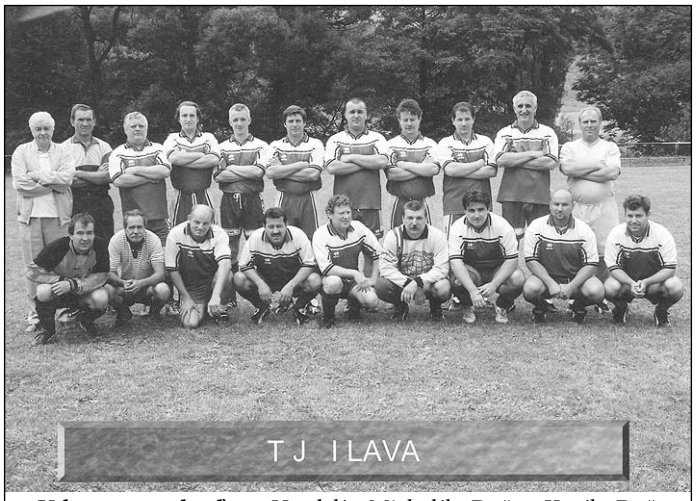
Bývalí futbaloví reprezentanti Ilavy bilancovali

Jedným z oddielov Mestského futbalového klubu Ilava je i družstvo futbalistov, ktorí obliekali futbalový dres Ilavy v dobách minulých. I keď už aktívne nehrávajú, počas celého roka sa futbalom zabávajú a pre udržanie telesnej kondície dokonca pravidelne trénujú. Táto ich činnosť má už viac ako 30 rokov. Ich športová aktivita bola bohatá i v nedávno skončenom roku 2007. Zamerali sa na odohratie niekoľkých priateľských futbalových stretnutí s tradičnými súpermi, a taktiež sa zúčastnili futbalových turnajov v blízkom okolí.

Zvláštnu a veľmi peknú atmosféru umocňovali spomienky na futbalistov a funkcionárov , na pamiatku ktorých sa tieto turnaje organizovali. V týchto stretnutiach ukázali bývalí futbalisti ešte stále kus futbalového umenia. Vo futbalovej reči to znamená utešené futbalové akcie, zákroky brankárov a góly, ktoré dokážu potešiť srdce futbalového fanúšika. Spomínam to preto, lebo priemerný vek tohto družstva sa v minulom roku pohyboval na úrovni 46,3 rokov.

Medzi najmladších patrili tridsaťpäťroční Michal Mišík a Vladimír Hujo. Najstaršími sú Vendelín Michalik, ktorý dovŕšil 62 rokov a Dušan Hudec - 57 rokov.

Štatistika hovorí, že bolo odohraných 11 futbalových stretnutí s celkovým skóre 34 : 31. Štyrikrát sa z víťazstva radovali, trikrát sa rozišli po remíze nerozhodne a štyrikrát odchádzali naši futbalisti z ihriska smutní, keď museli uznať športové kvality svojich súperov. Zvlášť treba vyzdvihnúť športové kvality dnes už 51- ročného futbalistu Petra Mišíka, ktorý zaťažil konto súperových brankárov 22 gólmi. O jeho streleckej potencii hovorí skutočnosť, že druhý najlepší strelec Miloš Šlesarik zaznamenal 7 gólov. Počas roka 2007 sa v ich drese vystriedalo 32 futbalistov, čo svedčí o širokej základni tohto družstva. Obdivuhodná je i 100% účasť na stretnutiach postavou malého, ale výkonmi veľkého robotníka na ihrisku - Jaroslava Žaludka. Podstatné v činnosti týchto dnes už pánov, ktorých vlasy zdobia šediny, je chuť, vôľa a elán venovať sa tejto krásnej, ušľachtilej hre menom futbal. Svedčí o tom i aktivita v zimnom období, keď sú vo štvrtok v telocvični a v nedeľu na umelej tráve. Toto pravidelné stretávanie im prináša oddych, pohodu a pomáha im načerpať nove sily a energiu do každodennej práce. Po významných stretnutiach, či oslavách, sa vedia zabaviť i pri harmonike, ku ktorej neodmysliteľné patri najstarší futbalista Vendelín Michalik. Členmi tohto družstva sú i dve významné osobnosti nášho mesta: dekan ilavského dekanátu Mons. Anton Galus a primátor mesta Ilava Ing. Štefan Daško, bývalý futbalista Púchova a Ilavy. Toto všetko by nebolo možné, bez obetavej práce niektorých do futbalu zamilovaných nadšencov. Platí to najmä o Petrovi Mišíkovi, ktorý okrem gólov dáva do futbalu množstvo svojej energie pretavenej do organizačnej práce, za čo mu patrí úprimné poďakovanie od futbalistov ako i fanúšikov.

V hornom rade zľava: Vendelín Michalík, Dušan Kozík, Dušan Hudec. Vladimír Hujo, Michal Mišík, Jozef Budiač, Ján Mikulčík, Peter Mikuška, Ing. Pavol Šupák, Peter Mišík a Milan Bortel.

V dolnom rade zľava: Juraj Dolinský, Ladislav Šedo, Mons. Anton Galus, Vladimír Tomašák, Ivan Habánek, Štefan Budiač, Ing. Štefan Daško, Miloš Šlesarik a Vladimír Bagin.

Na mieste je i poďakovanie Ing. Vladimírovi Turzovi za dlhoročné sponzorovanie tohto družstva. Neoddeliteľnou súčasťou je vedúci družstva, manažér, hospodár a hovorca v jednej osobe Majo Čurik, ktorému úspešné asistuje Ferdinand Mišík.

Na záver krátkeho hodnotenia si dovoľujem z tohto miesta popriať našim bývalým reprezentantom pevné zdravie a veľa športových i osobných úspechov v roku 2008, aby svojimi výkonmi a vystupovaním na futbalovom ihrisku prispievali k dobrému menu nášho mesta. -O.M.-

Ocenení futbalisti

V sobotu, 16. februára 2008 sa v Lednických Rovniach uskutočnil XVIII. ročník Vyhlásenia ankety najúspešnejších športovcov okresov Pov. Bystrica, Púchov a Ilava. Je potešiteľné, že medzi najlepšími nechýbal ani reprezentant nášho mesta, Mestský futbalový klub Ilava, ktorý bol ocenený v kategórii „Najúspešnejší kolektív TJ". Po úvodnej slávnostnej časti pokračovalo podujatie do skorých ranných hodín tradičným Plesom športovcov.

Úspech mladších žiakov

V sobotu 16. februára 2008 sa v športovej hale v Novej Dubnici odohral halový futbalový turnaj mladších a starších žiakov o Valentínsky pohár. Turnaja sa okrem našich mladých futbalistov zúčastnili žiacke futbalové družstva z Košece, Novej Dubnice a Ladiec. Starší žiaci obhajovali tento pohár po vlaňajšom víťazstve. Obhajoba sa im nepodarila a po výsledkoch s Novou Dubnicou 2 : 5, Ladcami 1 : 2 a Košecou 3 : 4 obsadili posledné štvrté miesto.

Konečné poradie turnaja starších žiakov: 1) MFK Nová Dubnica 7 b., 2) TJ Ladce 7 b., 3) FK Košeca 3b., 4) MFK Ilava 0b. Zvlášť ich môžu mrzieť prehry s Košecou a Ladcami, kde sa od nich odklonilo i športové šťastie. O poradí na prvom mieste rozhodlo lepšie skóre z celého turnaja.

Viac sa darilo mladším žiakom. Hoci v prvom stretnutí dostali taktiež „nakladačku" od Novej Dubnice. Viac sa nemuseli skloniť pred futbalovým umením súpera.

Po výsledkoch s Novou Dubnicou 1 : 5, Košecou 1 : 0 a Ladcami 0 : 0 obsadili pekné druhé miesto. Ďalšiu cenu za spoľahlivé výkony dostal Matej Švitel, ktorý bol vyhodnotený ako najlepší brankár turnaja.

Konečné poradie turnaja mladších žiakov:

1) MFK Nová Dubnica 9 b., 2) MFK Ilava 4 b., 3) TJ Ladce 4 b., 4) FK Košeca 0 b.

O poradí na druhom a tretom mieste rozhodol dodatočný rozstrel zo značky pokutového kopu medzi Ilavou a Ladcami, ktorý dopadol v prospech našich mladých futbalistov.

Základom úspechu mladších žiakov MFK Ilava boli dobré výkony brankára Mateja Švitela.

-O.M.-

90 rokov organizovaného športu v Ilave - II. časť

Na začiatku minulého storočia nemal ešte futbal pevnú štruktúru súťaží a väčšinou sa hrávalo pri príležitosti rôznych sviatkov a výročí. Najčastejšími súpermi futbalistov ŠK Ilava boli futbalisti z Pruského, Ladiec, Dubnice nad Váhom a Púchova, kde futbal tiež začal zapúšťať pevné korene. Prvé futbalové ihrisko v Ilave bolo na pasienku za železničnou traťou. Nie každý však chcel hrať futbal, a tak sa k slovu pomaly, ale isto dostávali aj iné športové aktivity.

V roku 1919 sa zrodila myšlienka založenia telocvičnej organizácie, ktorá by v Ilave dávala možnosť športového vyžitia a verejného vystúpenia hlavne mladej generácii. Prvými obetavými organizačnými pracovníkmi boli poštmajster Jaroslav Bukovinský a školský inšpektor Ján Obetko. Spolu s ďalšími 22 mladými občanmi Ilavy založili 15. mája 1919 športovú organizáciu TJ Sokol Ilava. Do tejto organizácie bolo v júni toho istého roku prijatých 9 žien. Prvým starostom ilavského Sokola sa stal školský inšpektor Ján Obetko.

Členmi prvého výboru boli: Viktor Bystrický, Engelbert Pruša, Jozef Tichý, Jaroslav Bukovinský a Alojz Vitek.

Už v auguste 1919 sa konalo v Ilave prvé verejné vystúpenie cvičencov z Trenčianskej Teplej, Trenčína, Bytče, Púchova a Ilavy. Na konci roka 1919 mala ilavská sokolská obec už 70 členov - 48 mužov a 22 žien. Cvičilo sa v škole, na školskom dvore a pravidelné schôdze sa konali v hostinci „u Káčera". Stále viac sa dostávala k slovu myšlienka vytvorenia vlastného športového stánku. 12. februára 1922 na valnom zhromaždení sa členovia TJ Sokol Ilava rozhodli kúpiť od Pozemkovej banky, ktorá sídlila v Pruskom, stavebný pozemok o rozlohe 7747 m2 za 40 000 Kčs. Táto suma bola zozbieraná sčasti občanmi a zostatok ako úver poskytla Tatra banka Ilava. Pozemok bol vyplatený koncom marca 1922 a 25. júna 1922 bol položený základný kameň ilavskej Sokolovne. Nebývalá aktivita občanov Ilavy pri stavbe Sokolovne umožnila takmer nemožné! 20. augusta 1922 bola Sokolovňa o rozmeroch 20 m krát 8 m v Ilave otvorená. Pri príležitosti otvorenia sa konala cvičiteľská okrsková akadémia a po nej tanečná zábava. Sokolovňa slúžila nielen na cvičenie, ale i na kultúrne a spoločenské vyžitie občanov Ilavy. Bolo zakúpené športové náradie, zriadená čitáreň a zakúpený premietací aparát. V roku 1926 bola pristavená kolkáreň, bufet a neskôr reštaurácia s kuchyňou. Desiate výročie založenia TJ Sokol Ilava si členovia pripomenuli slávnostnou akadémiou, za účasti cvičencov z ilavského okrsku. Ilavskí cvičenci sa zúčastnili na vystúpeniach v Nitre, na Bradle a Sokolského zletu v Trenčíne. Vrcholom bola účasť ilavských cvičencov na X. Všesokolskom zlete v Prahe. Potom prišli smutné udalosti, ktoré vyvrcholili 5. decembra 1938, keď boli sokolské organizácie na Slovensku zrušené a ich majetok zhabaný. Budova bola pomenovaná na Hlinkov dom.

Fotografia ilavskej Sokolovne z roku 1922.

-O.M.- Pokračovanie...

Futbalisti Oblastného futbalového zväzu hodnotili v Ilave

V piatok 25. januára 2008 sa v Kultúrnom dome v Ilave konala hodnotiaca konferencia Oblastného futbalového zväzu okresov Púchov, Považská Bystrica a Ilava. Na tejto konferencii bolo hodnotené dvojročné obdobie, ktoré uplynulo od Výročnej konferencie.

Z 55 klubov sa konferencie zúčastnili zástupcovia 36 klubov. Ilavu zastupoval Marián Jung, ktorý pri príležitosti životného jubilea dostal spomienkový dar od zástupcov OBFZ so sídlom v Považskej Bystrici. Podobnú cenu dostal i ďalší občan nášho mesta a tohto času funkcionár FK ZŤS Dubnica nad Váhom, Alexander Bakoš.

Konferenciu pozdravil krátkym príhovorom primátor nášho mesta Ing. Štefan Daško.

Celé rokovanie viedol člen výkonného výboru Dušan Slovák. Predseda OBFZ Eduard Chalmovianský vo svojej hodnotiacej správe poukázal hlavne na dobrú prácu mládežníckej komisie a naopak, vyslovil nespokojnosť s náborom nových trénerov a rozhodcov. Diskusia sa niesla v znamení príspevkov, ktoré charakterizujú dnešný futbalový život na Slovensku - nedostatok finančných prostriedkov a dobrovoľných pracovníkov okolo futbalu.

Predseda OBFZ Eduard Chalmovianský odovzdáva spomienkový darček zástupcovi MFK Ilava Mariánovi Jungovi.

Na záver hodnotiacej konferencie boli s menšími pripomienkami schválené nové stanovy Oblastného futbalového zväzu so sídlom v Považskej Bystrici. **-O.M.-**

Vylosovanie futbalových súťaží
4. liga dorastu skupina Severozápad

Prinášame vylosovanie dorastu, ktorý začne súťažnú sezónu ako prvý, v nedeľu 15. marca 2008 na ihrisku v Ilave. Súperom našich dorastencov bude ŠK Skalica. Už toto prvé stretnutie ukáže, aké sú nádeje našich dorastencov na udržanie sa v 4. lige Západoslovenského kraja. -O.M.-

16. kolo 16. 3. o 12.30 hod.
Ilava – Skalica
17. kolo - 23. 3. o 12.30 hod.
Leopoldov – Ilava
18. kolo - 30. 3. o 12.30 hod.
Ilava – Radošovce
19. kolo - 6. 4. o 13.00 hod.
J. Bohunice – Ilava
20. kolo - 13. 4. o 13.00 hod.
Ilava – Handlová,
21. kolo - 20. 4. o 13.30 hod.
Vrbové – Ilava
22. kolo - 27. 4. o 13.30 hod.
Ilava – Nováky
23. kolo – 4. 5. o 14.00 hod.
Moravany – Ilava
24. kolo – štvrtok 8. 5. o 14.00 h.
Ilava - D. Vestenice
25. kolo - 11. 5. o 14.00 hod.
Hlohovec – Ilava
26. kolo - 18. 5. o 14.30 hod.
Ilava – Hrnčiarovce
27. kolo - 25. 5. o 14.30 hod.
Holíč – Ilava
28. kolo - 1. 6. o 14.30 hod.
Ilava - Tr. Stankovce
29. kolo - 8. 6. o 14.30 hod.
Ilava – Piešťany
30. kolo - 15. 6. o 14.30 hod.
Led. Rovne - Ilava

ILAVSKÝ MESAČNÍK
Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva Mestský úrad Ilava. Adresa redakcie: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská. Tel.: 042 44 555 70-2. E-mail: skvaro@ilava.sk, riecka@ilava.sk, tomasova@ilava.sk. Redakčná rada: KK pri MZ Ilava v zložení: Viola Bakošová - predseda, členovia: Anna Riecka, Mgr. Ružena Hromádková, Mgr. Božena Sláviková, Peter Martinisko, Boris Novák. Korektúra: Mgr. Magdaléna Kobzová. Tlač: ASSA, spol. s r.o. Púchov. Číslo povolenia: SK OMT - 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 1 000 ks. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Vyhradzujeme si právo na výber, krátenie a redakčnú úpravu príspevkov.